

ΣΥΝΕΝΤΕΥΞΗ

ΑΡΓΥΡΩ ΜΑΝΤΟΓΛΟΥ ΠΡΟΣΩΠΟΓΡΑΦΙΕΣ

ΜΙΑ ΣΥΖΗΤΗΣΗ ΜΕ ΤΗΝ ΠΕΖΟΓΡΑΦΟ, ΚΡΙΤΙΚΟ ΚΑΙ ΜΕΤΑΦΡΑΣΤΡΙΑ ΑΡΓΥΡΩ ΜΑΝΤΟΓΛΟΥ, ΤΗΣ ΟΠΟΙΑΣ ΤΟ ΤΕΛΕΥΤΑΙΟ ΕΡΓΟ «ΛΕΥΚΗ ΡΕΒΑΝΣ», ΕΝΑ ΜΥΘΙΣΤΟΡΗΜΑ ΜΕ ΣΥΝΑΡΠΑΣΤΙΚΗ ΠΛΟΚΗ, ΣΑΣΤΙΝΣ, ΑΝΑΤΡΟΠΕΣ ΚΑΙ ΑΠΡΟΣΜΕΝΗ ΕΞΕΛΙΞΗ, ΚΥΚΛΟΦΟΡΕΙ ΑΠΟ ΤΙΣ ΕΚΔΟΣΕΙΣ ΨΥΧΟΓΙΟΣ.

Συνέντευξη στην Άννα Τσουκαλά

Έχετε γράψει πεζό, ποίοποι άλλα ασχολείστε και με την μετάφραση. Ξεχωρίζετε κάποιο ή όλα τα αγαπάτε εξίσου;

Και οι τρεις δραστηρότητες αφορούν στη γλώσσα, ολλά το κάθε είδος λόγου έχει τη δική του διασκολία και προϋποθέτει το δικό του βαθμό εγρήγορσας και ετοιμότητας. Ποίοποι δεν γράφω πια, και όταν έχω κάποια ιδέα ενσωματώνεται στο πεζό κείμενο. Τόσο το μυθιστόρημα όσο και η μετάφραση χρειάζονται απόλυτη αφοσίωση, και ετοιμότητα. Η διαφοροποίηση πρέπει να γίνεται στην «ελευθερία» και στις πρωταβουλίες. Στη μετάφραση χρειάζεται αφοσίωση και πειθαρχία στις επιπαγές του συγγραφέα, ενώ στα δικά μου κείμενα μπορώ να πάρω «ελευθερίες» για να υποδώσω τους χαρακτήρες, τις ιδέες και τα συναισθήματά τους, με όλλα λόγια, ποίρην τις αποραιτήστε πρωτοβουλίες προκειμένου να αποδοθεί ο δικός τους κόσμος.

Αγαπάτε κάποιο ήρωα από τα βιβλία σας; Έχει ξεχωριστή θέση στην καρδιά σας;

Όπως και στη ζωή, θυμάμαι κυρίως αυτούς που με δισκολεψαν περισσότερο και με οδήγησαν σε δύσβατα μονοπάτια. Αυτή τη στιγμή ακόμα κρατάω τον κεντρικό ήρωα της «Λευκής Ρεβάνσ», έναν χαρακτήρα, πολύπλοκο και πολύπλευρο, ο οποίος με παίδεψε ιδιαίτερα μέχρι να βρω τα προγματικά του κίνητρα και τις ακριβείς αποχρώσεις στον τόνο της φωνής του.

Ποιο ρόλο διεκδικεί στην αφήγηση το κοινωνικο-πολιτικό περιβάλλον μέσα στο οποίο κινούνται οι ήρωες; Θα μπορούσε η ιστορία να συμβαίνει σε άλλη ώρα σε άλλο χρόνο;

Οι χαρακτήρες είναι παιδιά της εποχής τους, και βιώνουν τα διλήμματά τους αυτή τη συγκεκριμένη οριογκή ιστορική στιγμή. Τα ερεθίσματά τους είναι από το πορόν, επηρεάζονται από το γεγονότα και πάσχουν

από τις σύγχρονες αρρώστιες της ψυχής: όπως την έλλειψη εσωτερικότητας και πίστης, την αδυναμία σύναψης σχέσεων με τους άλλους αλλά και των εαυτό τους. Δεν κάνουν όνειρα. Κανένας δεν σκέφτεται το μέλλον (εκτός ίσως από τους καλλιτέχνες που ούτως ή άλλως ζουν στο δικό τους χρόνο), ένα φαινόμενο που παρατηρείται σε όλους τους καταίκους των σύγχρονων μητροπόλεων: είναι τόσο απασχολημένοι με τη διεκπεραίωση μιας υπερβολικά απαιτητικής καθημερινότητας που τα όνειρα περισσεύουν. Όπως στους πολέμους, ο κίνδυνος και η επιβίωση δεν επιτρέπουν να ξεφύγεις από το «τώρα», από την περιορισμένη διάμετρο της τρέχουσας πραγματικότητας.

Η οργή ξεχειλίζει σε αρκετές από τις σελίδες του Βιβλίου, η οργή φουντώνει γύρω μας. Πού πιστεύετε ότι βαδίζει μία κοινωνία που ονειρεύεται τη «ρεβάνς»;

Αναγκαστικά θα μεταμορφωθεί. Μέσα από οδυνηρές διαδικασίες, απώλειες και ήττες, όποιο κύτταρο απομείνει ζωντανό θα μετουσιωθεί σε κάτι άλλο, Η οργή είναι υγιής αντίδραση απέναντι στην αδικαιολογητή ζωή, στην απουσία εναλλακτικών και στα συνεχή εμπόδια. Ο θυμός αν δεν εκφραστεί σε αφοπλίζει. Στη συνέχεια, ο κοθένας από μας πρέπει να βρει τον τρόπο που θα διαχειριστεί το θυμό του και θα τον μετατρέψει σε δημιουργική δύναμη, σε μια ουσιαστική, ουτόπια ρεβάνς

Ποιους από τους κλασσικούς συγγραφείς σας επηρέασε; Είχατε κάποιο σαν «πυξίδα»;

Πολλοί κι αγαπημένοι, ανάλογα με την περίοδο της ζωής μου. Αν υποκρεωθώ να κατονομάσω μόνον ένα, αυτή είναι η Βιρτζίνια Γουλφ: καθώς πέρασα χρόνια διαβάζοντας και μεταφράζοντας, τόσο τα μυθιστορή-

ματά της όσα και τα πμερολόγια και τα δοκίμια της.

Με πιο κριτήριο επιλέγετε ένα Βιβλίο;

Συγγραφέα, θέμα και γραφή. Καλύτερα να αλλάξουμε τη σειρά: Γραφή, συγγραφέα και θέμα. Δεν θα μπορούσα να διαβάσω ένα βιβλίο με πρόχειρη ή ότεχνη γραφή. Νομίζω πως ένας τέτοιος συγγραφέας δεν σέβεται και τους αναγνώστες του.

Τι σας οδύγησε να γράψετε το πρώτο σας βιβλίο;

Αυτό που ξέρω είναι πως πάντα διάθαλα και δοκίμαζα να εκφραστώ γραπτώς. Βέβαια άλλοι λόγοι είναι αυτοί που ανθίζουν κάποιον να αρχίσει να γράφει και άλλοι αυτοί που τον κάνουν να συνεχίζει να γράφει. Στην αρχή είναι η ανάγκη της έκφρασης, τη συνέχεια θα την περιέγραφα σαν την ανάγκη της «περιπέτειας», καθώς η γραφή ενός καινούργιου βιβλίου μοιάζει με την αρχή μιας περιπέτειας με «άγνωστη κατάληξη».

Η «Λευκή Ρεβάνς» είναι ένα ψυχολογικό θρίλερ με σασπένς, ανατροπές και δυνατή πλοκή.

Το μότο «Ζω από Τύχη, Αγαπώ κατ' Επιλογή, Μεταμορφώνομαι καθ' Έξιν» θα γίνει το έναυσμα των ανθρώπων μιας γενιάς που από θύτες αναπάντεχα μετατρέπονται σε θύματα και παγιδεύονται οι ίδιοι στις παγίδες που έσπιαν για τους άλλους. Η κάθε μεταμόρφωση δεν είναι παρά ένα προσωρινό καταφύγιο.

Το ψέμα διαθέτει μεγαλύτερη διάρκεια από την ίδια της τη ζωή. Αυτή είναι η μόνη αναπόδραστη αλήθεια. Το ερωτικό παιχνίδι, η λαγνεία, η λήθη κι η ψευδοσθηση αποδεικνύονται πολύ πιο ισχυρά από την Αλήθεια. Γιατί το ψέμα διαθέτει μεγαλύτερη διάρκεια από την ίδια της τη ζωή, κι αυτή είναι η μόνη αναπόδραστη αλήθεια. ■